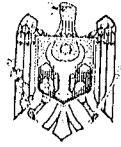

REPUBLICA MOLDOVA
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU
sediul Rîșcani

REPUBLIC OF MOLDOVA
THE COURT OF CHISINAU
office Rîșcani

Chișinău, str. Kiev, 3 Republica Moldova
MD-2078, tel. (+373 22) 43 80 02,
tel./fax (+373 22) 43 80 02, e-mail: jrc@justice.md

Chisinau, Kiev 3, street, Republic of Moldova
MD-2078, tel. (+373 22) 43 80 02,
tel./fax (+373 22) 43 80 02, e-mail: jrc@justice.md

CONSILIUL SUPERIOR AL JUDIȘILOR
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU
SEDIUL RÎȘCANI

Inșirare nr. 5845
24 11 2017

Curtea Constituțională a RM
mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu 28

Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, Vă expediază încheierea din 01.11.2017 și cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de către apărătorul Ion Cerga în interesele inculpatului Grincu Felix în cadrul cauzei penale privind învinuirea lui Grincu Felix Ion în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.190 alin.5, art.335 alin.1, art.310 alin.1, art.311 alin.2 lit.a), art.238, art. 190 alin.5 și art.27, 190 alin.5 Cod Penal, Grincu Olesi în comiterea infracțiunii prevăzute de art.27, 190 alin.5 Cod Penal și Chioseș Elena în comiterea infracțiunii prevăzute de art.238 Cod Penal al RM

Anexe: încheierea nr. 1-717/2017 din 01.11.2017 – 3 fișe;
sesizarea privind excepția de neconstituționalitate – 5 fișe;

Președinte de ședință
Judecător

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
A REPUBLICII MOLDOVA
18 01 18
Vitalii Ciurmac

ÎN CHEIERE

01 noiembrie 2017

mun.Chșinău

Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani)

Instanța compusă din:

Președinte de ședință, judecător

Grefier

Cu participarea

Procurorului

Apărătorului

Părți vătămate

Interpret

Vitalii Ciumac

Ina Chihai

Ghenadije Homițchi, Victor Cazacu

Ion Cerga, Alexandr Tyvicenco, Andrei
Cernicov

Gheorghiu Vladimir

Cristina Cebotari

Examinînd în ședință de judecată publică cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de către apărătorul Ion Cerga în interesele inculpatului Grincu Felix în cadrul cauzei penale privind învinuirea lui Grincu Felix Ion în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.190 alin.5, art.335 alin.1, art.310 alin.1, art.art.311 alin.2 lit.a), art.238, art. 190 alin.5 și art.27, 190 alin.5 Cod Penal, Grincu Olesi în comiterea infracțiunii prevăzute de art.27, 190 alin.5 Cod Penal și Chiosea Elena în comiterea infracțiunii prevăzute de art.238 Cod Penal al RM,

A C O N S T A T A T :

În procedura Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) se află în examinare cauza penală de învinuire a lui Grincu Felix Ion în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.190 alin.5, art.335 alin.1, art.310 alin.1, art.art.311 alin.2 lit.a), art.238, art. 190 alin.5 și art.27, 190 alin.5 Cod Penal, Grincu Olesi în comiterea infracțiunii prevăzute de art.27, 190 alin.5 Cod Penal și Chiosea Elena în comiterea infracțiunii prevăzute de art.238 Cod Penal al RM.

În ședința de judecată din 01.11.2017 apărătorul Ion Cerga a înaintat o cerere de ridicare a excepției de neconstituționalitate prevederilor art. 34 alin.4 CPP. În motivarea cererii a indicat că, prezenta sesizare are drept obiect de examinare controlul constituționalității unei sintagme din articolului 34 alin. (4) al Codului de Procedură Penală a Republicii Moldova nr.122 din 14.03.2003, publicat la data de 05.11.2013 în Monitorul Oficial Nr. 248-251, art Nr : 699, data intrării în vigoare : 12.06.2003, în următoarea formulare: în cazul în care cererea de recuzare se înaintează în mod repetat cu rea-credință și în mod abuziv, cu scopul de a tergiversa procesul, de a deruta judecata sau din alte intenții răuvoitoare, instanța care soluționează cauza poate aplica față de persoana vinovată o amendă judiciară în condițiile prezentului cod, precum și modalitatea de examinare a cererii de recuzare în cazul invocării aceluiași motiv de drept, dar diferit ca circumstanță de fapt. În procedura Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, la judecătorul Ciumac Vitalii, se află în examinare cauza penală de învinuire a lui Grincu Felix Ion în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.190 alin.5, art.335 alin.1, art.310 alin.1, art.311 alin.2 lit.a, art.238, art. 190 alin.5, art.27 și 190 alin.5 Cod Penal, de învinuire a lui Grincu Olesi în comiterea infracțiunii prevăzute de art.27, 190 alin.5 Cod Penal, de învinuire a lui Chiosea Elena în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 238 Cod Penal. În cadrul ședinței de judecată din 04 septembrie 2017, avocatul inculpatului Grincu Felix, Cerga Ion, a înaintat o cerere de recuzare a

judecătorului Ciumac Vitalii de la examinarea cauzei nominalizate, invocând drept temei juridic prevederile art. 33 alin.2 pct.6 al Codului de Procedură Penală a Republicii Moldova și anume din motive că există alte circumstanțe care pun la îndoială rezonabilă imparțialitatea judecătorului. Ca temei de fapt, avocatul Cerga Ion a argumentat existența circumstanțelor rezonabile care pun la îndoială rezonabilă a judecătorului. Instanța de fond, în speță judecătorul Ciumac Vitalii, prin încheierea sa din 04 septembrie 2017, unipersonal a declarat că inadmisibilă cererea de recuzare, înaintată de avocatul Cerga Ion în interesele inculpatului Grineu Felix. Ca temei pentru declararea inadmisibilității cererii de recuzare a servit aplicarea și interpretarea de către instanță a sintagmei "în mod repetat" din art. 34 alin. 4 al Codului de Procedură Penală a Republicii Moldova, controlul constituționalității căreia se solicită. În viziunea judecătorului Ciumac Vitalii, cererea de recuzare are aceleași temeiuri de drept invocate anterior într-o altă recere de recuzare, respinsă, și anume temeiul de drept prevăzut de art. 33 alin.2 pct.6 al Codului de Procedură Penală, și respectiv este susceptibilă de a fi declarată inadmisibilă. În interpretarea sintagmei "în mod repetat" din art.34 alin.4 al Codului de Procedură Penală a Republicii Moldova, controlul constituționalității căreia se solicită, judecătorul Ciumac Vitalii invocă faptul că cererea de recuzare declarată repetat este considerată cererea care este înaintată de aceeași parte la proces (avocat, inculpat), împotriva aceleiași persoane (judecător), pentru aceleași cauze de incompatibilitate, cu aceleași temeiuri de fapt și de drept invocate în cererea de recuzare anterioară, care în viziunea judecătorului, a și fost situația din speță. Remarcă faptul că la aprecierea factorilor, care în viziunea judecătorului Ciumac Vitalii constituie elementele unei cereri de recuzare depuse "în mod repetat" și prin urmare inadmisibile, a participat doar judecătorul Ciumac, față de care a fost înaintată această cerere de recuzare. Prin urmare judecătorul Ciumac Vitalii, căruia i s-a adus cerința de recuzare, a fost supus unui risc de imparțialitate și respectiv a examinat unipersonal cerințele de admisibilitate. În acest sens, deși motivele de fapt în cererea de recuzare din 04 septembrie 2017 erau diferite față de cele expuse în cererea de recuzare din 01 septembrie 2017, similare fiind doar motivele de drept, judecătorul Ciumac Vitalii a considerat cererea de recuzare inadmisibilă. Astfel, consideră că sintagma "în mod repetat" precum și procedura de declarare a unei cereri de recuzare ca fiind inadmisibilă, reprezintă nimic altceva decât o lezare vădită a dreptului cetățeanului la un proces echitabil și recurs efectiv. Art.7 alin. 3 al Codului de Procedură Penală prevede expres că dacă, în procesul judecării cauzei, se constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rîndul său, sesizează Curtea Constituțională. Art.135 alin.1 lit.a) al Constituției Republicii Moldova prevede că Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte. Deoarece sintagma și procedura supusă controlului constituționalității face parte dintr-o normă din lege adoptată de către Parlament, aceasta cade sub incidența art.135 alin.1 lit.a) al Constituției Republicii Moldova. Luând în considerație că procedura și sintagma din normă a fost deja aplicată de către instanța de judecată în cadrul litigiului dat, sesizarea corespunde rigorilor art. 7 al Codului de Procedură Penală. Articolul 4 (Drepturile și libertățile omului) alin.1 al Constituției Republicii Moldova prevede că, dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte. Articolul 8 (Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale) alin.(1) prevede că Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-si bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional. Articolul 13 din Convenția Europeană stabilește că orice persoană ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de Convenție au fost încălcate are dreptul să se adreseze efectiv unei instituții naționale, chiar și atunci cînd încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale. Termenul „recurs efectiv”, în sensul acestui articol.

urmează a fi privit nu ca o cale de atac instituită prin lege, ci ca un remediu real instituit la nivel național, conform căruia o persoană considerată victimă a unei violări ale drepturilor sale prevăzute de Convenție poate ataca în fața instanțelor judecătorești pretinsa violare. Posibilitatea atacării pretinselor violări trebuie să aparțină nemijlocit pretinsei victime și să nu depindă de discreția anumitor funcționari sau a altcuiva. Deci, în cazul în care legea națională nu prevede dreptul la recurs efectiv în privința încălcării unui anumit drept prevăzut de Convenția Europeană, instanța de judecată urmează să primească plîngerea respectivă și să soluționeze cauza conform procedurii civile sau, după caz, penale, aplicînd direct prevederile acesteia. Jurisprudența CEDO în ceea ce privește aplicarea art. 6 și 13 al CEDO a fost explicată de Plenul CSJ în hotărîrea nr.3 din 09.06.2014. În cauza Dombo Deheer Curtea a statuat că egalitatea armelor implică faptul că fiecărei părți trebuie să-i fie acordată posibilitatea rezonabilă de a-și prezenta cauza, inclusiv probele în condiții care să nu o situeze într-un dezavantaj substanțial față de partea adversă. Dezideratul creării unei societăți democratice, guvernate de principiul preeminenței dreptului poate fi atins nu doar prin prevenirea încălcării drepturilor omului și prin asigurarea sancționării acestor încălcări, dar și prin crearea unui complex de garanții și instrumente care să asigure că funcțiile reparatorie și sancționatorie ale justiției sunt exercitate într-un cadru de legalitate și operativitate, înlăturându-se astfel posibilitatea producerii de noi vătămări în însuși demersul de a înfăptui actul de justiție. În vederea atingerii acestui scop, Convenția Europeană a Drepturilor Omului reglementează două drepturi procedurale, care se concretizează în garanții cu privire la punerea în valoare în fața instanțelor judiciare a drepturilor ce sunt recunoscute persoanelor. În acest context dispozițiile prevăzute de art. 6 și art. 13 din Convenție, relative la dreptul la un proces echitabil și la dreptul la un recurs efectiv, dau expresie unei idei generale, potrivit cu care o protecție eficace a drepturilor omului nu poate fi realizată prin simpla consacrare a unor drepturi substanțiale, ci este necesar ca aceste drepturi să fie însoțite de garanții fundamentale de ordin procedural, care să asigure mecanismele corespunzătoare de punere în valoare. Art. 13 din Convenție impune astfel statelor contractante o obligație pozitivă ce are ca obiect reglementarea, în cadrul legislației interne, a unui recurs care să permită înlăturarea eventualelor încălcări aduse dispozițiilor Convenției, efectivitatea acestuia constînd în aceea că abilitază instanța națională competentă să examineze conținutul plîngerii întemeiate pe o dispoziție a Convenției și să ofere o reparație adecvată. Absența unui asemenea recurs în dreptul intern constituie în opinia instanței europene o încălcare a acestei obligații și deci a prevederilor Convenției. Prin prezenta sesizare, solicită Curții Constituționale declararea neconstituționalității sintagmei "în mod repetat" din art.34 alin.(4) al Codului de Procedură Penală a Republicii Moldova, precum și recunoașterea ca fiind neconstituțională procedura de examinare a admisibilității unei cereri de recuzare de către același judecător față de care a fost înaintată propunerea de recuzare.

În ședința de judecată apărătorul Ion Cerga a susținut cererea înaintată și a solicitat admiterea acesteia.

Inculpatul Grincu Felix Ion a susținut cererea privind o cerere de ridicare a excepției de neconstituționalitate prevederilor art. 34 alin.4 CPP înaintată de apărătorul Cerga Ion și a solicitat admiterea acesteia.

Procurorul Ghenadie Homițchi a solicitat respingerea cererii înaintate de apărătorul Ion Cerga, ca neîntemeiată.

Audiind argumentele expuse de participanții la proces în coraport cu demersul înaintat, instanța de judecată consideră demersul apărătorului ca fiind întemeiat și care urmează a fi admis din următoarele considerente de fapt și de drept.

Conform art.4 alin.1 din Constituția RM, dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

Conform art.342 CPP al RM, Toate chestiunile care apar în timpul judecării cauzei se soluționează prin încheiere a instanței de judecată. Încheierile privind măsurile preventive, de crotire și asiguratorii, recuzările, declinarea de competență, strămăturarea cauzei, dispunerea

expertizei, precum și încheierile interlocutorii, se adoptă sub formă de documente aparte și se semnează de judecător sau, după caz, de toți judecătorii din completul de judecată. Încheierile instanței asupra celorlalte chestiuni se includ în procesul-verbal al ședinței de judecată. Încheierile date pe parcursul judecării cauzei se pronunță public.

Conform art. 7 alin. 2, 3 CPP al RM, dacă există neconcordanțe între prevederile tratatelor internaționale în domeniul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, la care Republica Moldova este parte și prevederile prezentului cod, prioritate au reglementările internaționale. Dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rîndul său, sesizează Curtea Constituțională.

Totodată, potrivit pct. 83 din HCC din 09.02.2016, verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale.

Astfel, judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Pct. 107 din aceeași Hotărâre a Curții Constituționale stabilește că, în temeiul art. 135 alin. (1) lit. a) și lit. g), sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza. O astfel de interpretare asigură principiul constituțional al independenței tuturor judecătorilor în soluționarea cauzelor și supremația Constituției în procesul de apărare a drepturilor și libertăților fundamentale.

Conform notării Curții Constituționale nr. 15 din 06.05.1997 cu privire la interpretarea art. 135 al. 1 lit. g) din Constituția Republicii Moldova, excepția de neconstituționalitate exprimă o legătură organică, logică între problema de constituționalitate și fondul litigiului principal. Ea poate fi invocată ca incident din inițiativa părților sau din oficiu de către instanța de judecată. Elementele principale ale excepției de neconstituționalitate sînt: necesitatea efectuării unui control de neconstituționalitate; existența raportului triunghiular între partea aflată în proces, ale cărei drepturi sau interese au fost eventual lezate printr-o normă neconstituțională; instanța de judecată, în fața căreia se invocă neconstituționalitatea și Curtea Constituțională chemată să soluționeze excepția de neconstituționalitate; obiectul excepției de neconstituționalitate.

Corepunzător, reieșind din faptul întrunirii condițiilor cumulative obligatorii stipulate la pct. 82 din Hotărârea Curții Constituționale din 09.02.2016 pentru a fi posibilă sesizarea Curții Constituționale, instanța conchide de a admite demersul apărătorului Ion Cerga privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, or art. 34 alin. 4 Cod de Procedură Penală, a stat la baza respingerii ca inadmisibile a cererii de recuzare înaintate în mod repetat în cadrul procesului penal aflat pe rolul instanței de judecată.

În baza celor expuse și în temeiul art. 4 alin. 3; 2, 7, 29, 142 CPP al RM, pct. 83, 107 din HCC nr. 2 din 09.02.2016, art. 20, 115 din Constituția RM instanța de judecată,

DISPUNE :

Se admite demersul apărătorului Ion Cerga în interesele lui Grincu Felix.

Se sesizează Curtea Constituțională privind controlul constituționalității prevederii sintagmei din art. 34 alin. 4 CPP al RM, în următoarea formulare: (4) în cazul în care cererea de recuzare se înaintează în mod repetat cu rea-credință și în mod abuziv, cu scopul de a tergiversa procesul, de a deruta judecata sau din alte intenții răuvoitoare, instanța care soluționează cauza

poate aplica față de persoana vinovată o amendă judiciară în condițiile prezentului cod, precum și modalitatea de examinare a cererii de recuzare în cazul invocării aceluiași motiv de drept, dar diferit ca circumstanță de fapt.

Încheierea separat nu se supune nici unei căi de atac, dar poate fi atacată o dată cu fondul cauzei.

Președinte de ședință, judecător

Vitalii Ciunac

Corespunde originalului

2

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA
str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău, MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE
PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE
prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție

I – AUTORII SESIZĂRII

Cerga Ion

Funcția: avocat

Adresa: mun. Chișinău, str. Zelinski 36/6, ap.5

Tel. 022-52-27-65, mobil: 069172889

II – OBIECTUL SESIZĂRII

2.1 Prezenta sesizare are drept obiect de examinare controlul constituționalității unei sintagme din articolului 34 alin. (4) al Codului de Procedură Penală a Republicii Moldova nr.122 din 14.03.2003, publicat la data de 05.11.2013 în Monitorul Oficial Nr. 248-251, art Nr : 699, data intrării în vigoare : 12.06.2003, în următoarea formulare:

(4) În cazul în care cererea de recuzare se înaintează **în mod repetat** cu rea-credință și în mod abuziv, cu scopul de a tergiversa procesul, de a deruta judecata sau din alte intenții răuvoitoare, instanța care soluționează cauza poate aplica față de persoana vinovată o amendă judiciară în condițiile prezentului cod,

precum și modalitatea de examinare a cererii de recuzare în cazul invocării aceluiași motiv de drept, dar diferit ca circumstanță de fapt.

III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

3.1 În procedura Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, la judecătorul Ciumac Vitalii, se află în examinare cauza penală de învinuire a lui Grincu Felix Ion în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.190 alin.(5), art.335 alin.(1), art.310 alin.(1), art.311 alin.(2) lit.a, art.238, art.190 alin.(5), art.27 și 190 alin.(5) Cod Penal, de învinuire a lui Grincu Olesi în comiterea infracțiunii prevăzute de art.27, 190 alin.(5) Cod Penal, de învinuire a lui Chiosea Elena în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 238 Cod Penal.

3.2 În cadrul ședinței de judecată din 04 septembrie 2017, avocatul inculpatului Grincu Felix, d-l Cerga Ion, a înaintat o cerere de recuzare a judecătorului Ciumac Vitalii de la examinarea cauzei nominalizate, invocând drept temei juridic prevederile art. 33 alin.(2) pct.6 al Codului de Procedură Penală a Republicii Moldova, și anume din motive că există alte circumstanțe care pun la îndoială rezonabilă imparțialitatea judecătorului.

3.3 Ca temei de fapt, avocatul Cerga Ion a argumentat existența circumstanțelor rezonabile care pun la îndoială rezonabilă a judecătorului.

3.4 Instanța de fond, în speță judecătorul Ciumac Vitalii, prin încheierea sa din 04 septembrie 2017, unipersonal a declarat ca inadmisibilă cererea de recuzare, înaintată de avocatul Cerga Ion în interesele inculpatului Grincu Felix. Ca temei pentru declararea inadmisibilității cererii de recuzare a servit aplicarea și interpretarea de către instanță a sintagmei ”**în mod**

repetat” din art. 34 alin. (4) al Codului de Procedură Penală a Republicii Moldova, controlul constituționalității căreia se solicită.

3.5 În viziunea judecătorului Ciurac Vitalii, cererea de recuzare are aceleași temeiuri de drept invocate anterior într-o altă recere de recuzare, respinsă, și anume temeiul de drept prevăzut de art. 33 alin.(2) pct.6 al Codului de Procedură Penală, și respectiv este susceptibilă de a fi declarată inadmisibilă.

3.5 În interpretarea sintagmei **”în mod repetat**” din art. 34 alin. (4) al Codului de Procedură Penală a Republicii Moldova, controlul constituționalității căreia se solicită, judecătorul Ciurac Vitalii invocă faptul că cererea de recuzare declarată repetat este considerată cererea care este înaintată de aceeași parte la proces (avocat, inculpat), împotriva aceleiași persoane (judecător), pentru aceleași cauze de incompatibilitate, cu aceleași temeiuri de fapt și de drept invocate în cererea de recuzare anterioară, care în viziunea judecătorului, a și fost situația din speță.

3.6 Remarcăm faptul că la aprecierea factorilor, care în viziunea judecătorului Ciurac Vitalii constituie elementele unei cereri de recuzare depuse **”în mod repetat**” și prin urmare inadmisibile, a participat doar judecătorul Ciurac, față de care a fost înaintată această cerere de recuzare. Prin urmare, judecătorul Ciurac Vitalii, căruia i s-a adus cerința de recuzare, a fost supus unui risc de imparțialitate, și respectiv a examinat unipersonal cerințele de admisibilitate.

3.7 În acest sens, deși motivele de fapt în cererea de recuzare din 04 septembrie 2017 erau diferite față de cele expuse în cererea de recuzare din 01 septembrie 2017, similare fiind doar motivele de drept, judecătorul Ciurac Vitalii a considerat cererea de recuzare inadmisibilă.

3.8 Astfel, considerăm că sintagma **”în mod repetat**” precum și procedura de declarare a unei cereri de recuzare ca fiind inadmisibilă, reprezintă nimic altceva decât o lezare vădită a dreptului cetățeanului la un proces echitabil și recurs efectiv.

3.9 Art.7 alin. (3) al Codului de Procedură Penală prevede expres că dacă, în procesul judecării cauzei, se constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rîndul său, sesizează Curtea Constituțională.

3.10 Art. 135 alin (1) lit. a) al Constituției Republicii Moldova prevede că Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor

Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Deoarece sintagma și procedura supusă controlului constituționalității face parte dintr-o normă din lege, adoptată de către Parlament, aceasta cade sub incidența art. 135 alin (1) lit. a) al Constituției Republicii Moldova. Luând în considerație că procedura și sintagma din normă a fost deja aplicată de către instanța de judecată în cadrul litigiului dat, sesizarea corespunde rigorilor art. 7 al Codului de Procedură Penală.

IV – EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

4.1 Articolul 4 (Drepturile și libertățile omului) alin. (1) al Constituției Republicii Moldova prevede că *dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează, și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.*

Articolul 8 (Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale) alin (1) prevede că *Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.*

Articolul 13 din Convenția Europeană stabilește că orice persoană ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de Convenție au fost încălcate are dreptul să se adreseze efectiv unei instituții naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale. Termenul „recurs efectiv”, în sensul acestui articol, urmează a fi privit nu ca o cale de atac instituită prin lege, ci ca un remediu real instituit la nivel național, conform căruia o persoană considerată victimă a unei violări ale drepturilor sale prevăzute de Convenție poate ataca în fața instanțelor judecătorești pretinsa violare. Posibilitatea atacării pretinselor violări trebuie să aparțină nemijlocit pretinsei victime și să nu depindă de discreția anumitor funcționari sau a altcuiva. Deci, în cazul în care legea națională nu prevede dreptul la recurs efectiv în privința încălcării unui anumit drept prevăzut de Convenția Europeană, instanța de judecată urmează să primească plîngerea respectivă și să soluționeze cauza conform procedurii civile sau, după caz, penale, aplicînd direct prevederile acesteia. Jurisprudența

CtEDO în ceea ce privește aplicarea art.6 și 13 al CEDO a fost explicata de Plenul CSJ în hotărîrea nr.3 din 09.06.2014. În cauza Dombo Deheer Curtea a statuat că egalitatea armelor implică faptul că fiecărei părți trebuie să-i fie acordată posibilitatea rezonabilă de a-și prezenta cauza inclusiv probele în condiții care să nu o situeze într-un dezavantaj substanțial față de partea adversă.

Dezideratul creării unei societăți democratice, guvernate de principiul preeminenței dreptului poate fi atins nu doar prin prevenirea încălcării drepturilor omului și prin asigurarea sancționării acestor încălcări, dar și prin crearea unui complex de garanții și instrumente care să asigure că funcțiile reparatorie și sancționatorie ale justiției sunt exercitate într-un cadru de legalitate și operativitate, înlăturându-se astfel posibilitatea producerii de noi vătămări în însuși demersul de a înlăturarea actului de justiție.

În vederea atingerii acestui scop, Convenția Europeană a Drepturilor Omului reglementează două drepturi procedurale, care se concretizează în garanții cu privire la punerea în valoare în fața instanțelor judiciare a drepturilor ce sunt recunoscute persoanelor. În acest context dispozițiile prevăzute de art. 6 și art. 13 din Convenție, relative la dreptul la un proces echitabil și la dreptul la un recurs efectiv, dau expresie unei idei generale, potrivit cu care o protecție eficace a drepturilor omului nu poate fi realizată prin simpla consacrare a unor drepturi substanțiale, ci este necesar ca aceste drepturi să fie însoțite de garanții fundamentale de ordin procedural, care să asigure mecanismele corespunzătoare de punere în valoare.

Art. 13 din Convenție impune astfel statelor contractante o obligație pozitivă ce are ca obiect reglementarea, în cadrul legislației interne, a unui recurs care să permită înlăturarea eventualelor încălcări aduse dispozițiilor Convenției, efectivitatea acestuia constând în aceea că abilitază instanța națională competentă să examineze conținutul plângerii întemeiate pe o dispoziție a Convenției și să ofere o reparație adecvată. Absența unui asemenea recurs în dreptul intern constituie în opinia instanței europene o încălcare a acestei obligații și deci a prevederilor Convenției.

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

5.1 Prin prezenta sesizare, solicităm Curții Constituționale declararea neconstituționalității sintagmei **”in mod repetat”** din art. 34 alin. (4) al Codului de Procedură Penală a Republicii Moldova, precum și recunoașterea ca fiind neconstituțională procedura de examinare a

admisibilității unei cereri de recuzare de către același judecător față de care a fost înaintată propunerea de recuzare.

VI – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII. LEGISLAȚIA NAȚIONALĂ RELEVANTĂ

6.1. Constituția Republicii Moldova adoptată la 29.07.1994

Articolul 4

„Drepturile și libertățile omului”

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.”

Articolul 8

„Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale”

(1) Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.

6.2 Legislația internațională relevantă

Articolul 6 Convenția Europeană a Drepturilor Omului

Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărîrea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță atunci când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.

2. Orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată pînă ce vinovăția sa va fi legal stabilită.

3. Orice acuzat are, în special, dreptul:

a) să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege și în mod amănunțit, asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa;

b) să dispună de timpul și de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale;

c) să se apere el însuși sau să fie asistat de un apărător ales de el și, dacă nu dispune de mijloace necesare pentru a plăti un apărător, să poată fi asistat în mod gratuit de un avocat din oficiu, atunci cînd interesele justiției o cer;

d) să întrebe sau să solicite audierea martorilor acuzării și să obțină citarea și audierea martorilor apărării în aceleași condiții ca și martorii acuzării;

e) să fie asistat în mod gratuit de un interpret, dacă nu înțelege sau nu vorbește limba folosită la audiere.

Articolul 13. Dreptul la un recurs efectiv

Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci cînd încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.

VII - LISTA DOCUMENTELOR

7.1. Cauza penală nr.1-717/17

VIII - DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

8.1. Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul: mun. Chișinău,
Data: 19 octombrie 2017

Avocat Cerga Ion

